

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felvétel szerkesztő:	Főmunkatárs:	Hírdetések legutányosabban, árszabály szerint.
Egész évre	8 kor.	BÉREZ GYULA	BÁNEI JÁNOS	Lapunk számára hírdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hírdetési iroda fogad el.
Fél évre	4	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		
Negyed évre	2	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hírdetések és előfizetések a kiadóhivatalra ezimeze Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.		

Stubnyafürdő.

Turóc vármegyének Stubnyafürdő egyetlen gyógyhelye. Érthető tehát, hogy annak sorsa minket is közelebből érdekel. Az a körülmény, hogy Stubnyafürdő Kőrmöczbányának tulajdonát képezi, egyáltalán nem menti föl Turóc vármegyét attól, hogy Stubnyafürdőt magának tekintse s mint ilyennek érdekében maga is mindent megtegyen arra, hogy a vármegyének ez az egyetlen modern fürdőhelye fellendüljön.

Azt, hogy Stubnyafürdő mint gyógyhely mily szerepet töltsön a hazai fürdők sorában, főlegesen emlegetnünk. A reá utalt betegek ezrei tehetnek erről tanúságot, a kik egészséget nyerték vissza s hálával emlékeznek meg a stubnyafürdői gyógyvíz csodás hatásáról. E tekintetben alig van kétség, mert ha a fürdő-vendégek névsorát végiglapozzuk, a helyi körülmények ismeretével könnyű szerezni megállapíthatjuk, hogy azoknak 90%-a tényleg gyógyulás szempontjából keresi fel Stubnyafürdőt. Röviden, Stubnyafürdőre csak az jön, aki beteg, akinek az ottani gyógyfürdőre szüksége van.

Ez azonban nincs rendjén. Modern fürdői élet csak ott fejlődhet ki, ahol a vendégeknek egy tekintélyesebb része üdülés, szórakozás céljából keresi föl a fürdőt. A hol a vendégek kényelmes ellátásáról, kellő étkezéséről, szolgálatáról jutányosan van gondoskodva. A hol a szórakozás közel esik, nem jár nagyobb költséggel és könnyen hozzáférhető. A hol gondoskodva van arról is, hogy a fürdővendég megérkezése napjától kezdve otthonosnak érezze magát és ne kelljen az alkalmat neki keresnie, hogy vendégtársaival megismerkedjék.

Mindezeket illetőleg Stubnyafürdőn megvannak a feltételek ahhoz, hogy ott az általunk körülvalonozott modern fürdői élet kifejlődjék.

Magának a viznek gyógyító hatása, a modern fürdők, a kellő tisztaság és beren-

dezési lakószobák, az árnyas és díszes park, amelyen Kőrmöczbánya város rengegel fenyevesébe 10 percz alatt lehet elcsatlágni; mind olyan előnyök, a melyekkel csak kevés fürdőhely dicsekedhetik.

A kirándulásokra számtalan szebbnél-szebb pont kínálkozik a legközelebbi közben is. A közlekedés minden irányban mintaszerű; kényelmesebbet, jobbat kívánni sem lehet.

Nemcsak a betegek kereshetik tehát fel Stubnyafürdőt, de szórakozást találhatnak ott azok is, a kik a nyári hónapokat ozondu fenyevesek között, jó felvidéki hűvösön kívánják eltölteni.

Hogy azonban mindez megtörténhessék, ahhoz első sorban a tulajdonos Kőrmöczbánya város részéről is nagyobb érdeklődésnek kell megnyilatkoznia. Még pedig két irányban.

Elsőször is nem kell krajczároskodnia és Stubnyafürdőnek meg kell adnia mindazt, a mit mint modern fürdőhely megkövetelhet. Ha ezt nem teszi meg, a bérlők sem vállalkozhatnak arra, hogy a tulajdonos mulasztását pótolják és ők tegyenek nagyobb befektetéseket, a melyeknek hasznát alig élvezhetik, mert mire oda jutnának — kimerülnek.

Másrészt a kőrmöczbányaiaknak a fürdő látogatásánál is jó példával kellene előjárniok. Mostanában csak akkor látunk Stubnyafürdőn kőrmöczbányaiakat, ha épen kommissióban van ott néhány városatyja meg tisztviselő.

De érdeklődéssel, nagyobb szimpáthiával tartoznak Stubnyafürdő iránt a turócziak is.

Turóc vármegyének is érdeke, hogy Stubnyafürdő mint a mósócz-zniói járásnak székhelye, mielőbb kifejlődjék mint közeg is. Ez csak a fürdőéletnek fellendülésével várható. Az, hogy oda központositjuk a hivatalokat, csak egyoldalú és mesterséges fejlesztés. — Hogy az természetes és állandó jellegű legyen, ahhoz a közég fellendítésére kell törekednünk. Ez azonban a fürdői élet kifejlésztése nélkül nem is képzelhető.

Érdeünk tehát nekünk is, hogy Stubnyafürdőn élénk, mozgalmas fürdői élet fejlődjék

ki. Érdeünk ez nemcsak anyagi, de hazafias magyar szempontokból is, mert bizonyos, hogy egy élénk magyar fürdőhelynek hatása a környékre elmaradhatlan.

De tényleg reá is vagyunk utalva Stubnyafürdőre.

Turóc-Szt.-Mártonban, a vármegye székhelyén, egyetlen oly nyilvános étkező terem sincs, a melyikbe modern embert mentegedődsz nélkül bevezetni lehetne. Nagyobb összejeleket alkalmával az állami iskolák tornatermét, vagy a vármegyeház termét használjuk.

Télen, mikor a nagyobb társas összejövetelek megtartálnak, nem igen érezzük ennek a hiányát, mert tudunk magunkon segíteni. Azonban nyáron már általában nincs helyünk hozzá menni. Nincs oly helyünk, a hol a turóczi magyarságot egyesítve láthatnók.

Egyáltalában semmi újat nem cselekednénk, ha a magyar társadalmi életnek gőcpontját nyárára Stubnyafürdőre helyeznénk át, ha bizonyos napokon ott a turóczi magyarság találkoztat adna egymásnak. Régente Stubnyafürdő volt nemcsak a turóczi, de a szomszédos megyék magyarságának is gyűlőhelye. Az ott megtartott bálók, mulatságok emlékei még ma is sok nagymama eltűnődik . . .

Nem a mi feladatunk a részletek feltűntetése. Ez a fürdőigazgatóság dolga. Neki kell a kezdeményező lépéseket megtennie. Neki kell a közönséget oda édesgetnie.

Mi csak feltűntettük, hogy Stubnyafürdővel szemben nekünk is vannak kötelességeink, a melyeket ha teljesítünk, nemcsak Stubnyafürdőnek teszünk szolgálatokat, de ezzel együtt Turóc vármegyének hazafias törekvésében is részesekké válunk.

Tízennyoloz pontba foglalták a tót nemzetiségi túljók azt a programjukat, melynek alapján jelöltjök be akarnak jutni a magyar képviselőházba, ha ugyan lesz rá jó idő a jövő választásoknál.

Nem fölözökünk e helyütt politikával s így annak

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Stubnyai emlékek.

I.

Dalolj madárkám . . .

*Dalolj madárkám! ah, dalold el
A fájdalomnak bis dalát,
A mely a szívbem szelid letéve
Mint a csecesemő síró hangot ad.*

*Dalolj madárka! ah, dalold el
Reményeink szelid dalát,
Mely mint a szelb langy fúvalma
Ellossalja szívünk borulatát.*

*Dalolj madárka! ah, dalold el
A szeretetnek szent dalát,
A mely az égbe vonva szívünk,
E föld pordán is mennyországot ad.*

*Dalolj madárka! dalolj helyettünk!
A mi dalunk ugys néma könyv,
Mi sírhatunk csak . . . te meg dalolhatsz,
S dalod megérték lent meg olafinn.*

Stubnya-Fürdő, 1901. május 31.

Kalocsay Alán.

Kőrmöczbánya.

(Egy kistájékoztató Kőrmöczbánya s vidékén nyaralók számára.)

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

(Folytatása.)

5. Jánoshegy.

Jánoshegyre két út is kínálkozik. (Sőt a város északi része felett fekvő Revolda-n is ki lehet jutni, hol egy vastablat mint emléket találunk négy hársfa között, annak a megörökítésére, hogy ott II. József, mikor a bányákat meglátogatta, megreggelizett. A vastablat felirata: »Dem Andenken Kaiser Joseph als Röm. König, 1764.) Egyik az országot Kőrmöcz északi részén; a másik a város északnyugati részén vezet »Császár-úte» (Kaiserweg). Az országot haladva, szép hegyek mely völgyekkel s fenyevesekkel gyönyörködtenek bennünket; a »Császár-úte»-on pedig szintén szép, hegyes, erdős vidék s a m. kir. kincstári zúzóművek nyújtanak érdekes és tanulságos szórakozást.

Jánoshegyen van egy korcsmá az országot mellett, hol jól meg lehet uszonázni. Tekepálya is áll rendelkezésre. Az út egy óra alatt kényelmesen tehető meg. Jánoshegyre vasutón is juthatni. Ez az első vasúti állomás Kőrmöcztől. Magassága 776 méter a tenger színe felett. Ez a vasúti vonal legmagasabb pontja, Budapest és Ruttká közt. A vasutón való kirándulás is érdekes, mert a szédítő magasan járó vonatról Kőrmöcz völgyét, vidékét, városát többször lehet látni s a regényes Zolyomvölgyet is keresztül hasítja. Séta tehető ide úgy is, hogy a reggeli vagy esteli személyvonaton fölmegyünk a kőrmöcz vasúti állomástól a Jánoshegyig, s onnét gyalog Kőrmöczre az országoton. Jánoshegy egyik nevezetessége a m. kir. állami csipke-

verő iskola, egy magányosan álló emeletes ház; valamint a Bars- és Turóc megye határán egyedül álló templom, melyben az oltárkép igen érdekes. A csúcsiv nyomai itt is megvannak.

6. A turcsói vízvezeték.

Ezt a 21 kilométer hosszú vízvezetékét Thurzó kamaragróf s Pázmány Péter létesítették avégből, hogy a kőrmöczzi bánya-zúzóművek kellő mennyiségű vízzel rendelkezzenek. Ez a víz kristálytisza források vize. Megtekintése már csak azért is érdekes, mert útja fenyeves erdők közt tehető meg, s így pompás levegőn telik el a nap.

A jánoshegyi fensíkon haladunk a vasúti állomáig, hol azonnal észreveszünk a deszkával fedett vízvezetékét. E mellett, a víz folyásával ellenkező irányban, megyünk az erdőbe. Az út elég jó s eltart vagy öt óra hosszat. Visszafelé, betérünk a felsőturcsói korcsmába, hol jól megebédélhetünk. Az ebéd után rendezhetjük meg, mert hiszen nem messze, mellette haladunk el s így leszaladhatunk pár perczre. Ha fáradtak vagyunk, az esteli személyvonattal jöhözünk vissza.

7. Jánosrét és Kapronca (Deutsch-Litta).

Mind a két falu Kőrmöcztől nyugatra, hegylancok által elválasztott völgyben fekszik. Kőrmöczről, vagy a »Kohó»-térén keresztül az úgynevezett »Akasztó-fáhegy» (Galgenberg) nyergén*) vagy a Kálvária-utczán** a Kálvária-hegyen vagy a Malomközön***) megyünk. A hegygerincet érve, mindjárt látjuk a völgyben elterülő Jánosrétet. Leereszkedve, a templomhoz

*) Az akasztófahegy aljában is vezet egy kocsú-út, mely jobbra való elágazással vezet Jánosrétre.

**) A gabonaföld s papíralom közt vezet föl.

izr. iskoláé pedig f. hó 30-án fognak megtartatni. A kir. tanfelügyelőség részéről Singer Mór van kiküldve.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Mindazoknak, kik a szucsányi »Olvasó és társaskör« által f. hó 16-án rendezett nyári mulatságon felülfizetni szívesek voltak, — ez úton is halás köszönetet mond a kör nevében a rendezőség. Felülfizettek: Lówy Vilmos 4 K, Schulz Lajos, Neumann Jakab, Spitz Márk és Tergina N. (T.-Szt.-Márton) 2—2 K, Özv. Lóvinger Hermanné, Stamberger Mór, Lanceler Adolf (József-gózfűrész) 1-50—1-50 K, Dr. Haáz Simon 1 K, Turócán János, Komenda István, Steiner Izidor, Berger Károly, Drachler Jakab, Vilheim Fülöp, Demeter János és Deutsch Samu 50—50 fillért.

— **Vívómester Ruttkán.** Mint lapunknak írják, Kónyai Kys Albert, az arany érdemkereszt tulajdonosa, a kassai sportegylet és kir. convictus vívómestere, július hó 1-én kezdődő két hónapos vívó tanfolyamot fog tartani. Nevezett vívómester hajlandó lenne Turóc-Szt.-Mártonba is átjárni és itt a kard-, vítór-vívásban belga és olasz módszer szerint tanítani.

Szerkesztői üzenetek.

A. J., Tarnón. Számadását jövő számunk fogja hozni. — Dr. Cz. S., Budapest. Legutóbbi levelét is közölni fogom már csak azért is, hogy annak tartalmára saját véleményemet elmondhassam. Különb is érdekes annak tartalma, mert feltűnteti, hogy egyedül mi foglalkozunk a felvidék nemzeti viszonyainak szellőztetésével. — B. K., Budapest. Most nem lehet. Alkalmadán azonban sorra kerül.

Tisztelettel tudatom a t. közönséggel, miszerint fűszer- és csemegekereskedésemet

**ÁSVÁNYVIZ-
raktárral**

kibővíttem. Kapható nálam szintal mindig

**Gieshübl
Kronorfi
Karlsbadi
Salvator
Selters**

stb. ásványvíz állandóan friss töltésben és mérsékelt árak mellett.

Tisztelettel
SCHWARZ KÁLMÁN
fűszer- és csemegekereskedés.

●	Első	PREMIER	gyártmány	●
gyártmány	The Premier			Első
	Cycle Co. Ltd.			
	Coventry (Anglia)			
				
	Eger (Csehorsz.)	és	Bécs, VI. Windmühlgasse 38.	
	Képviselő:			
Első	Fischer A. és Fia		gyártmány	
	vaskereskedése Turóc-Szent-Márton.			
●	Első	PREMIER	gyártmány	●

A „LA FLEUR”
szivarkapapír
. szivarkahüvely
kiváló gyártmány. Ezen szivarkapapír a legfinomabb anyagból készül: gyártásánál mindama vegyi szerek a melyek az egészségre, főképen a légzési szervekre káros hatással lehetnek, mellőzöttek.
A Jacobi Monopol „La Fleur”
szivarkapapír a torkot ki nem szárita a kiválóan azoknak ajánlható a legmelegebben, a kik sokat dohányoznak. — Kapható:
Wix Miksánál T.-Szt.-Mártonban.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici oomp.
egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik közvényűnél, cszánál és meghűlésknél.
intés. Silányabb utazások miatt bevásárláskor mindig figyelmenel legyenk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czegjegyre.
80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyiszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszeresznél **Budapesten.**
Richter F. Ad. és társa,
csasz. és kir. udvari szállítók.
Rudolestadt.

A hires
**„GERMANIA”-
KERÉKPÁROK**
jutányos árak és kellemes fizetési feltételek mellett kaphatók
FISCHER LAJOS
vaskereskedésében
Turóc-Szt.-Mártonban.

LE DELICE szivarka- és az abból szivarka-
papír elállított hűvely
hasonnevű
az eddig forgalomban levő gyártmányok legkiválóbbja,
Kapható: Moskóczi Ferencznél illetében Turóc-Szt.-Mártonban

Még csak néhány napig.
Huzás már 1901-ik évi június hó 23-án.
M. kir. jótékonyczélu államsorsjáték
főnyeremény 150.000 korona.
Az összes nyeremények összege **365.000** korona.
Sorsjegyek a 4 koronáért kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Csepel-rakparti, Vámpalota), a mely hatósághoz a megrendelt sorsjegyek ára postautalvánnyal előre beküldendő, továbbá valamennyi posta-, adó-, vám és sühivatálnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdében és váltóüzletben.
Budapest, 1901. január hó 2-án.
M. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Minden háziasszony és anya
üdvözölhető, aki az egészség, takarékoskossá és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.